

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ศาลาอาจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุม ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมีพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

จำนวน ๓ เรื่อง

๑. รับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๗ ของคณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา ในคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒. เรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๒ เรื่อง

๒.๑ พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง สมาชิกวุฒิสภา ได้ถึงอนิจกรรม เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และนายมณฑิร บุญตัน สมาชิกวุฒิสภา ได้ถึงอนิจกรรม เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๗ ขณะนี้วุฒิสภามีจำนวนสมาชิกทั้งหมด ๒๔๘ คน ดังนั้น ในการประชุมวุฒิสภาจะต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่หรือตั้งแต่ ๑๒๔ คน ขึ้นไป จึงจะเป็นองค์ประชุม

๒.๒ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานการสร้างระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ และรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ของกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๘ (๑๒) และมาตรา ๔๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม

- รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา จำนวน ๓ ครั้ง คือ
    - ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖
    - ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ และ
    - ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖
- ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานการประชุม จำนวน ๓ ครั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

(๓) กระทู้ถาม**๓.๑ กระทู้ถามเป็นหนังสือ**

จำนวน ๔ เรื่อง

๓.๑.๑ กระทู้ถาม เรื่อง ติดตามผลการดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อกำหนดรายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (นายชลิต แก้วจันดา เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) ผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปเป็นวันจันทร์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๕๐

๓.๑.๒ กระทู้ถาม เรื่อง การปรับโครงสร้างการบริหารกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ (นายอน กาจกระโทก เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปเป็นวันจันทร์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๕๐

๓.๑.๓ กระทู้ถาม เรื่อง การจัดสรรพื้นที่ป่าชายเลนให้เอกชนปลูกป่าชายเลน เพื่อประโยชน์จากคาร์บอนเครดิต (นายอำพล จินดาวัฒน์ เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ผลการพิจารณา

ตามที่รัฐบาลโดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้จัดทำโครงการจัดสรรพื้นที่ให้เอกชนปลูกป่าชายเลนเพื่อประโยชน์จากคาร์บอนเครดิต และมีการประกาศผลการพิจารณาไปแล้ว ซึ่งปรากฏว่ามีภาคเอกชนเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๗ บริษัท เป็นพื้นที่ จำนวน ๔๔,๗๑๒.๙๙ ไร่ ตามประกาศกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เรื่อง ผลการจัดสรรพื้นที่ดำเนินโครงการปลูกป่าชายเลนเพื่อประโยชน์จากคาร์บอนเครดิต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ แก่บุคคลภายนอก โดยมีแนวคิดในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลนและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชุมชน แต่กลับเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนหรือบุคคลภายนอกเป็นองค์กรหลักในการเข้าร่วมพัฒนาโครงการ ส่วนชุมชนมีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย โดยให้มีการแบ่งผลประโยชน์ร่วมกันตามความสมัครใจ ซึ่งภาคเอกชนได้ผลประโยชน์สูงถึงร้อยละ ๗๐ - ๘๐ ชุมชนได้เพียงร้อยละ ๒๐ ทั้ง ๆ ที่พื้นที่ป่าชายเลนส่วนใหญ่เป็นป่าชุมชนชายเลนที่ไม่ใช่การเริ่มปลูกป่าชายเลนใหม่ ซึ่งเดิมชุมชนร่วมดูแลและใช้ประโยชน์อยู่แล้ว จึงเกิดคำถามว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ให้เอกชนหรือบุคคลภายนอกเข้าไปรับผลประโยชน์จากป่าชายเลนที่เป็นสมบัติสาธารณะ แทนที่จะให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลและรับผลประโยชน์เหมือนกับป่าชุมชนบกหรือไม่ และในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ประกาศพื้นที่เข้าร่วมโครงการปลูกป่าชายเลนเพื่อรับประโยชน์จากคาร์บอนเครดิตสำหรับบุคคลภายนอกอีก จำนวน ๑๕,๐๐๐ ไร่ และมีบริษัทเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๕ บริษัท จึงขอเรียนถามว่า โครงการดังกล่าวมีความเป็นมาอย่างไร มีหลักการและวัตถุประสงค์ สมเหตุสมผลหรือไม่ และการดำเนินการที่เป็นธรรมาภิบาลหรือไม่ รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้เอกชนหรือบุคคลภายนอกเข้าใช้พื้นที่สาธารณะหาประโยชน์ทางธุรกิจมากกว่าการให้โอกาสชุมชนท้องถิ่นร่วมพัฒนา ดูแล และรับประโยชน์อย่างสมควรจะเป็นหรือไม่ นอกจากนี้ รัฐบาลจะยังคงดำเนินโครงการในลักษณะนี้ต่อไปอีกหรือไม่ ตลอดจนมีนโยบายและมาตรการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการพัฒนาและดูแลป่าชายเลนให้ได้รับผลประโยชน์โดยตรงหรือไม่

พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถาม ตอบชี้แจงว่า ที่มาของโครงการปลูกป่าชายเลนเพื่อประโยชน์จากคาร์บอนเครดิตนั้น เนื่องจากประเทศไทยประกาศเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำโครงการปลูกป่าชายเลนเพื่อประโยชน์จากคาร์บอนเครดิต โดยมีหลักเกณฑ์ว่าพื้นที่ป่าชายเลนยังเป็นของรัฐ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินโครงการปลูกป่าชายเลนเพื่อประโยชน์จากคาร์บอนเครดิต เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนและแหล่งกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์

เพิ่มความหลากหลายของระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งภาคเอกชน องค์กร และมูลนิธิจำนวน ๑๔ ราย โดยผู้เข้าร่วมโครงการเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้งหมดตลอดระยะเวลาการดำเนินโครงการ โดยพื้นที่ป่าชายเลนของโครงการยังคงเป็นพื้นที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มิใช่การอนุญาตให้ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการในลักษณะการให้สัมปทานป่าไม้ เป็นเพียงอนุมัติให้ร่วมดำเนินโครงการกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเท่านั้น พื้นที่ดำเนินโครงการชุมชนยังสามารถเข้าใช้ประโยชน์เพื่อการจับสัตว์น้ำ เก็บหาของป่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ภายในชุมชนและวิถีชีวิตได้อย่างปกติ โดยต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพหรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับเพียงสัดส่วนการแบ่งปันคาร์บอนเครดิตตามระเบียบที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งกำหนดเท่านั้น นอกจากนี้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งยังสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นและชุมชนชายฝั่งเข้าร่วมโครงการปลูกป่าชายเลนเพื่อประโยชน์จากคาร์บอนเครดิต รวมทั้งประโยชน์ในพื้นที่โครงการของชุมชนด้วย ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไปตามนโยบายของรัฐบาล และจะติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการเพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาผลดี ผลเสีย และความคุ้มค่า รวมทั้งพิจารณาประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนที่จะได้รับเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้ หากโครงการใดไม่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้จะได้อยกเลิกโครงการต่อไป รวมทั้งยังมีนโยบายและมาตรการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการพัฒนาและดูแลป่าชายเลนให้ได้รับผลประโยชน์โดยตรง โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินการส่งเสริมให้ชุมชนลงทะเลเป็นนกลุ่มชุมชนชายฝั่ง และให้ชุมชนดูแลพื้นที่ในรูปแบบป่าชายเลนชุมชน

ผู้ตั้งกระทู้ถามได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติม โดยขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาข้อความในประกาศกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ฉบับลงวันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง ผลการจัดสรรพื้นที่ดำเนินโครงการปลูกป่าชายเลนเพื่อประโยชน์จากคาร์บอนเครดิต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ แก่บุคคลภายนอก ที่กำหนดว่า “จัดสรรพื้นที่ดำเนินโครงการปลูกป่าชายเลนเพื่อประโยชน์จากคาร์บอนเครดิต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ แก่บุคคลภายนอก” ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความเข้าใจว่าเป็นการจัดสรรพื้นที่ดังกล่าวให้กับบุคคลภายนอกได้ และตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับจำนวนเอกชนที่เข้าร่วมโครงการปลูกป่าชายเลนเพื่อประโยชน์จากคาร์บอนเครดิต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ว่ามีจำนวนที่น้อย เนื่องจากมีจำนวนไม่ตรงกับข้อมูลในประกาศฉบับดังกล่าว นอกจากนี้ ได้มีข้อเสนอแนะว่าควรที่จะส่งเสริมให้ชุมชนเป็นเจ้าของหลักของโครงการเช่นเดียวกับชุมชนป่าบก โดยการส่งเสริมการรวมตัวของชุมชน การให้ความรู้และให้แหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามโครงการ และเนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นโครงการต่อเนื่อง จึงต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการด้วยความเป็นกลางและมีระบบภายใต้หลักวิชาการ เพื่อลดข้อครหาในการให้ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการในโครงการดังกล่าว

พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถาม ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ขอรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าว เพื่อนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

**๓.๑.๔ กระทู้ถาม เรื่อง ผลกระทบจากนโยบายลดภาษีเครื่องตีมแอลกอฮอล์
(นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถาพนายกรัฐมนตรี)**

ผลการพิจารณา

ตามทีประเทศไทยมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ และมีมาตรการทางภาษีและราคาเป็นเครื่องมือในการควบคุมการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ และลดผลกระทบจากการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ โดยรัฐบาลสามารถนำภาษีเครื่องตีมแอลกอฮอล์ทีเก็บได้มาชดเชยต้นทุนจากผลกระทบจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ เช่น การเจ็บป่วย การบาดเจ็บ และการตายบนท้องถนนจากการเมาแล้วขับ ประกอบกับองค์การอนามัยโลกได้กล่าวไว้ว่า ราคาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ทีสูงขึ้นจะลดแรงจูงใจ ทำให้ผู้บริโภคน้อยลง และลดโอกาสนักตีมหน้าใหม่ อย่างไรก็ตาม อดิรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๗ อนุมัติของขัวัญปีใหม่ โดยการปรับลดภาษีเครื่องตีมแอลกอฮอล์บางประเภท ได้แก่ กลุ่มสุราแช่พื้นบ้าน กลุ่มสุราแช่พวกหมักผลไม้ที่ผสมสุรากลั่น และกลุ่มไวน์ ได้แก่ ไวน์ผลไม้ ไวน์องุ่น ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ด้วยเหตุผลเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ คือให้เกิดการบริโภคมากขึ้นและส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมถึงในเดือนธันวาคม ทีผ่านมารัฐบาลได้ออกนโยบายขยายเวลาเปิดสถานบริการถึงเวลา ๐๔.๐๐ นาฬิกา เพื่อให้หนักเที่ยวมีเวลาสังสรรค์ตีมกินยาวนานขึ้น ซึ่งนโยบายนี้ส่งผลกระทบให้เกิดอุบัติเหตุ อีกทั้งนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้ให้ข้อมูลว่า ภายหลังการขยายเวลาเปิดสถานบริการถึงเวลา ๐๔.๐๐ นาฬิกา มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากการเมาแล้วขับในช่วงตีมจนถึงรุ่งสางเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดือนมกราคมปีทีแล้วกับปีปัจจุบัน จึงมีประเด็นว่า นโยบายลดภาษีเครื่องตีมแอลกอฮอล์ รัฐบาลใช้ฐานความรู้ใดและมีการพิจารณารอบด้านหรือไม่ ทั้งนี้ นโยบายสาธารณะทีดี (Healthy Public Policy) ควรเป็นนโยบายทีเป็นกุศล ๓ ประการ คือ (๑) สร้างนโยบายด้วยฐานข้อมูลและความรู้ทีสังเคราะห์รอบด้าน (๒) สังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายทีโปร่งใสและเป็นระบบ และ (๓) มีศีลธรรม ถูกต้องชอบธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ของสังคม ไม่ใช่การทำเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มใด ขอเรียนถามว่า นโยบายเหล่านี้มีการศึกษาผลดี-ผลเสีย และผลกระทบอย่างรอบด้านแล้วหรือไม่ อย่างไร หรือมองแต่มิติเรื่องการเงินว่าจะเก็บเงินได้มากขึ้น ทำให้ผู้คนเข้าถึงการบริโภคแอลกอฮอล์มากขึ้น และมีระบบติดตามประเมินผลกระทบจากนโยบายหรือไม่ อย่างไร รวมถึงมีมาตรการป้องกันและแก้ปัญหาผลกระทบทางลบจากนโยบายดังกล่าว โดยเฉพาะชีวิต ทรัพย์สิน คุณภาพชีวิต และผลกระทบต่อสังคมหรือไม่ อย่างไร

นายกฤษฎา จินะวิจารณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า นโยบายลดภาษีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์บางประเภทเป็นนโยบายส่งเสริมสุขภาพที่บ้านเพื่อยกระดับสู่สากลและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน และเป็นการปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้เป็นไปตามหลักสุขภาพที่เน้นความเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยเฉพาะการปรับปรุงโครงสร้างภาษีของไวน์และฟรุตไวน์ซึ่งได้มีการหารือและร่วมกันออกแบบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังเป็นการลดแรงจูงใจในการลักลอบจำหน่ายสินค้าผิดกฎหมาย และนำสุราที่อยู่นอกระบบเข้ามาในระบบการจัดเก็บภาษี รวมถึงมีการนำรายได้จากการจัดเก็บภาษีคืนสู่สังคมเพื่อส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยนำส่งเงินจากการจัดเก็บภาษีเข้ากองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนพัฒนาการกีฬา กองทุนผู้สูงอายุ และองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS) ทั้งนี้ สัดส่วนภาษีไวน์มีขนาดที่เล็กมากเมื่อเปรียบเทียบกับสุราประเภทอื่น ๆ การปรับโครงสร้างภาษีจึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจมากกว่า และในส่วนของไวน์ จะมีการสนับสนุนในเรื่องของอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งเป็นการส่งเสริมตามนโยบายให้อาหารไทยเป็นซอฟต์แวร์แวร์ของประเทศต่อไป สำหรับการติดตามและประเมินผล กระทรวงการคลัง โดยกรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรได้มีการติดตามด้านรายได้ และดำเนินการประเมินผลของนโยบายนี้ในด้านสาธารณสุข ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ ในส่วนของมาตรการป้องกันและแก้ปัญหาผลกระทบทางลบจากนโยบาย กระทรวงการคลังได้ร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น และกวดขันเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบใบอนุญาตขายสุราเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบอายุของผู้เข้ารับบริการ และปราบปรามผู้กระทำผิดกฎหมาย นอกจากนี้ภายใต้การดำเนินการคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานและมีกระทรวงการคลังร่วมอยู่ในคณะกรรมการดังกล่าว กระทรวงการคลังจะสนับสนุนนโยบายของคณะกรรมการในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และป้องกันแก้ไขผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อไป

ผู้ตั้งกระทู้ถามมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า ในการส่งเสริมอาหารไทยเป็นซอฟต์แวร์แวร์นั้น มีความจำเป็นต้องมีการส่งเสริมไวน์ควบคู่ไปด้วยอย่างน้อยเพียงใด เนื่องจากการปรับลดภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลุ่มไวน์จะทำให้ต่างประเทศซึ่งผลิตไวน์ได้จำนวนมากได้เปรียบและทำให้คนไทยซึ่งไม่ดื่มไวน์มาดื่มไวน์มากขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ทั้งยังส่งผลให้เงินไหลออกไปนอกประเทศมากยิ่งขึ้น การส่งเสริมสุราที่บ้านจึงไม่ควรรวมถึงการส่งเสริมไวน์ และในส่วนของ การปรับปรุงอัตราภาษีที่มีการหารือกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่าหน่วยงานหรือองค์กรดังกล่าวมีแนวโน้มหรือแรงจูงใจไปในทางที่เห็นด้วย ส่วนองค์กรภาคประชาสังคมหรือภาควิชาการที่ดูแลเรื่องผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการหารือหรือรับฟังความคิดเห็นค่อนข้างน้อย สำหรับการประเมินควรประเมินแบบวิชาการและมีความเป็นกลาง นอกจากนี้ หน่วยงานของรัฐในประเทศไทยเมื่อออกนโยบายมักจะพิจารณามิติเดียวโดยกล่าวถึงมิติอื่นเพียงเล็กน้อย และมีผู้ได้ประโยชน์จากนโยบายเกี่ยวกับเศรษฐกิจเป็นวงเล็ก แต่ผู้ที่เสียหายคือสังคมโดยรวมเป็นวงใหญ่ถูกคำนึงถึงน้อย ดังนั้น ในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า การกำหนดนโยบายสาธารณะต้องเป็นนโยบายสาธารณะที่ดีและคำนึงถึงทุกมิติ คือ Healthy Public

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

Policy และการส่งเสริมการท่องเที่ยว การส่งเสริมให้คนมาเที่ยวประเทศไทยควรมุ่งสู่นโยบายที่เป็น การพัฒนาที่ไม่แฝงเรื่องการส่งเสริมให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น แต่ควรส่งเสริม ในทิศทางที่มีคุณธรรมและเป็นคุณประโยชน์ต่อสังคมและมีคุณค่าต่อโลก

นายกฤษฎา จินะวิจารณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ให้ตอบกระทู้ถามตอบชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในอนาคตการประเมินผลกระทบและการให้ความเห็นต่อนโยบาย ต่าง ๆ จะเชิญภาคสังคมและภาคประชาชนมาร่วมประเมินผลกระทบและให้ความเห็นด้วย สำหรับ ข้อปรึกษาหารือของท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ส่งไปยังกระทรวงการคลัง ทางกระทรวงจะตอบกลับเป็น ปลายลักษณะอักษรต่อไป

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้ปรึกษาที่ประชุมขอยกระเบียบวาระเรื่องด่วนขึ้นมา พิจารณาก่อน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

เรื่องด่วน

จำนวน ๑ เรื่อง

- เลือกรรณการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภาในคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) แทนตำแหน่งที่ว่าง (ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

ผลการพิจารณา

ด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภาในคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๗ จำนวน ๒ ราย คือ นางนรรัตน์ พิมเสน และพลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ อันเป็นผลให้ตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภาว่างลง จำนวน ๒ ตำแหน่ง ซึ่งวุฒิสภาจะต้อง ดำเนินการเลือกรรณการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง ทั้งนี้ โดยที่มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ บัญญัติว่า การเลือก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกผู้แทนข้าราชการรัฐสภาสามัญเป็นกรรมการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ประธานรัฐสภากำหนด ประกอบกับมาตรา ๑๐๒ บัญญัติว่า ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎ ประกาศ หรือระเบียบหรือกำหนดกรณีใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำกฎ ประกาศ หรือระเบียบหรือกรณีที่กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการข้าราชการรัฐสภา จะเป็นไป ตามประกาศรัฐสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ก.ร.) ลงวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งประธานวุฒิสภาได้ดำเนินการครบถ้วนแล้ว โดยได้แจ้งกำหนดวัน เลือกรรณการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภาให้ท่านสมาชิกทราบแล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

และให้สมาชิกวุฒิสภาที่ประสงค์จะเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือก เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ซึ่งสามารถเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ไม่เกิน ๒ รายชื่อ โดยยื่นแบบเสนอชื่อพร้อมประวัติย่อ และความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อต่อเลขาธิการ วุฒิสภาระหว่างวันจันทร์ที่ ๒๑ ถึงวันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๗ และได้กำหนดให้วันนี้ (วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗) เป็นวันเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภาในคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) แทนตำแหน่งที่ว่างนี้ ซึ่งอยู่ภายในกำหนดเวลา ๔๕ วัน ตามที่กฎหมายกำหนด โดยปรากฏว่ามีสมาชิกวุฒิสภา เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ที่ประชุมเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภา ในคณะกรรมการ ข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) แทนตำแหน่งที่ว่าง จำนวน ๓ รายชื่อ ดังนี้

๑. พลเรือเอก ประเสริฐ บุญทรง
๒. นางนรรรัตน์ พิมเสน
๓. ร้อยตำรวจเอกหญิง วิริญญา ประสพสุข

และโดยที่ข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ กำหนดว่า เมื่อมีกรณีที่วุฒิสภาต้องพิจารณาให้บุคคลดำรง ตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้วุฒิสภาดั้งคณะกรรมการสามัญชั้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ ให้ดำรงตำแหน่งนั้น ซึ่งในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้ลงมติให้แต่งตั้งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณีโดยไม่ต้องมีการตั้งคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภาในคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) โดยได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภาดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ของผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภา ในคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภา ในการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภาแล้ว ปรากฏว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้ง ๓ คน เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ คือ เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งเทียบเท่ามาแล้ว หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการ ข้าราชการประเภทใดประเภทหนึ่งมาแล้ว และไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง สมาชิกวุฒิสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ พรรคการเมือง

ที่ประชุมได้ลงมติเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภาในคณะกรรมการข้าราชการ รัฐสภา (ก.ร.) แทนตำแหน่งที่ว่าง ด้วยวิธีการออกเสียงลงคะแนนลับ โดยการใช้บัตรออกเสียงลงคะแนน ตามข้อบังคับ ข้อ ๖๙ (๓) ปรากฏผลการออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

๑) พลเรือเอก ประเสริฐ บุญทรง	ได้	๙๗	คะแนน
๒) นางนรรรัตน์ พิมพ์เสน	ได้	๑๓๙	คะแนน
๓) ร้อยตำรวจเอกหญิง วิริญญา ประสพสุข	ได้	๙๕	คะแนน

จากผลการออกเสียงลงคะแนนปรากฏว่า นางนรรรัตน์ พิมพ์เสน และพลเรือเอก ประเสริฐ บุญทรง เป็นผู้ได้รับเลือกด้วยคะแนนเสียงสูงสุดสองลำดับแรก จึงถือว่าเป็นผู้ได้รับเลือกจากวุฒิสภา ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภาในคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) แทนตำแหน่งที่ว่าง

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาระเบียบวาระที่ ๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

จำนวน ๒ เรื่อง

๓.๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง ขอให้เร่งรัดแก้ไขปัญหาพระภิกษุสามเณรกระทำผิดพระธรรมวินัย (พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวาร เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนกรัฐมนตรี)

ผลการพิจารณา

สภาพปัญหาในปัจจุบันพบว่าประชาชนเริ่มหมดศรัทธากับพระพุทธศาสนาเนื่องจากพบว่าพระภิกษุสามเณรประพฤติผิดพระธรรมวินัยอยู่บ่อยครั้ง ประกอบกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดูแล สอดส่องมิให้พระภิกษุสามเณรประพฤติผิดพระธรรมวินัย แต่พบว่าการทำงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไม่เกิดผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควรเนื่องจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากร ปัจจุบันนี้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีเจ้าหน้าที่ประมาณ ๘๐๐ - ๙๐๐ คน แต่ประเทศไทยมีจำนวนวัดประมาณ ๔๐,๐๐๐ วัด และมีพระประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ รูป ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มจำนวนบุคลากรของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในรูปแบบของพนักงานราชการหรืออาสาสมัคร ในลักษณะเดียวกับอาสาสมัครด้านสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข จึงขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาคriminalพระภิกษุสามเณรกระทำผิดพระธรรมวินัยโดยเฉพาะการเสพเมถุนหรือไม่ อย่างไร

นางพวงเพ็ชร ชุนละเอียด รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า ในเรื่องการควบคุมมิให้พระภิกษุสามเณรประพฤติผิดพระธรรมวินัย อยู่ในความรับผิดชอบของมหาเถรสมาคม ซึ่งมหาเถรสมาคมมีหน้าที่ในการออกกฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง มติต่าง ๆ ที่ห้ามมิให้พระภิกษุกระทำความผิดพระธรรมวินัย สำหรับมาตรการในการแก้ไขปัญหาคriminalพระภิกษุสามเณรกระทำความผิดพระธรรมวินัย มีดังนี้

๑) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้จัดทำฐานข้อมูลพระสงฆ์ทั่วประเทศ (Smart Card) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบและมีข้อมูลพระสงฆ์ที่เป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการบริหารงานตามนโยบายของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล ในปัจจุบันได้จัดทำฐานข้อมูลของพระภิกษุสงฆ์ทั่วประเทศไปแล้วจำนวน ๑๘๐,๐๐๐ รูป จากจำนวนพระภิกษุสงฆ์ทั้งประเทศ ๒๘๐,๐๐๐ รูป สำหรับเรื่องการจัดทำฐานข้อมูลพระสงฆ์ เป็นการร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยในการใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชนจำนวน ๑๓ หลักในการตรวจสอบข้อมูลของพระสงฆ์ทั้งก่อนบวชว่ามาบวช โดยมีวัตถุประสงค์ได้และก่อนมาบวชได้เคยมีประวัติอาชญากรรมหรือไม่ ซึ่งเป็นกระบวนการคัดกรองพระสงฆ์ก่อนบวช

๒) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้บูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) พระวินยาธิการ ในการสอดส่อง ดูแล มิให้มีการกระทำความผิดของพระสงฆ์เพื่อเป็นการสนับสนุนและสนองงานของมหาเถรสมาคม

๓) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติร่วมกับ กอ.รมน. เปิดสายด่วนความมั่นคง ๑๓๗๔ ในการรับเรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหาตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๔) กรณีพบเห็นพระภิกษุกระทำความผิด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมกับพระสงฆ์ฝ่ายปกครองและพระวินยาธิการ เข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหน้าที่สนับสนุนข้อมูลให้เจ้าคณะผู้ปกครองในการดำเนินการสอบสวนและพิจารณาโทษตามความผิดแห่งพระธรรมวินัย

ทั้งนี้ ผู้ตั้งกระทู้ถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า มาตรการในการแก้ไขปัญหากรณีพระภิกษุสามเณรกระทำความผิดพระธรรมวินัยตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีได้กล่าวมานั้น เป็นเพียงมาตรการการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุเท่านั้น ในกรณีที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติร่วมกับ กอ.รมน. เปิดสายด่วนความมั่นคง ๑๓๗๔ ในการรับเรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหาตลอด ๒๔ ชั่วโมงนั้น เห็นว่าไม่เกิดผลในทางปฏิบัติเท่าที่ควร ดังนั้น ควรดำเนินการแก้ไขปัญหาคือต้นเหตุจะเกิดประโยชน์มากกว่า เช่น ควรพิจารณาเพิ่มอัตราบุคลากรของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติให้มากขึ้นเพื่อจะได้มีจำนวนบุคลากรที่เพียงพอต่อการสอดส่องและดูแลมิให้พระภิกษุสามเณรประพฤติผิดพระธรรมวินัย เป็นต้น

ผู้ตั้งกระทู้ถามได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อเป็นการพัฒนาพระพุทธศาสนาให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนต่อไปในอนาคต กล่าวคือ รัฐบาลควรมีแนวทางการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการฝึกสมาธิของโลกเพราะจะได้เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวิถีพุทธให้กับประเทศไทย อันจะนำมาซึ่งรายได้เข้าประเทศด้วย ประกอบกับในขณะนี้ คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะ และวัฒนธรรม วุฒิสภา กำลังจัดทำรายงานการพิจารณาการศึกษาเรื่อง วัดสีขาว : วัดแห่งศรัทธาของประชาชน เพื่อส่งเสริมและยกระดับความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนต่อวัดในพระพุทธศาสนา อันเป็นการพัฒนาพระพุทธศาสนาให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป ซึ่งต่อไปคณะกรรมการการศาสนา ฯ จะได้มอบรายงานฉบับนี้ให้แก่ทางรัฐบาลเพื่อให้รัฐบาลใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานฉบับดังกล่าว

นางพวงเพ็ชร ชุนละเอียด รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามตอบชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในปัจจุบันนี้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กำลังดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวสายมุขเชิงปฏิบัติธรรม รวมทั้งการส่งเสริมให้มีสำนักสงฆ์ เพื่อการปฏิบัติธรรมด้วย รวมทั้งขอรับข้อเสนอแนะและประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นไปพิจารณาดำเนินการต่อไป อันจะเป็นการส่งเสริมให้สถาบันพระพุทธศาสนามีความมั่นคงและยั่งยืนต่อไปในอนาคต

๓.๒.๒ กระทู้ถาม เรื่อง มาตรการการป้องกันและแก้ปัญหาการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติและป่าไม้ (นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ) ผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อพิจารณาในคราวถัดไป ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๓ เรื่อง

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพโลจิสติกส์ด้านการขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศของไทย ซึ่งคณะกรรมการการคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการคมนาคม (พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ) และเลขาธิการคณะกรรมการในฐานะประธานคณะอนุกรรมการด้านโลจิสติกส์ (นางจิรดา สงฆ์ประชา) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า โลจิสติกส์ด้านการขนส่งทางทะเลเป็นรูปแบบการขนส่งสินค้าที่มีความได้เปรียบการขนส่งรูปแบบอื่น และประเทศไทยใช้การขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศร้อยละ ๙๐ ซึ่งกระบวนการขนส่งสินค้าทางทะเลมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ กิจการกองเรือพาณิชย์ การบริการท่าเรือ รวมทั้งการขนส่งเชื่อมต่อภายในและภายนอกท่าเรือ โดยศักยภาพของการขนส่งทางทะเลขึ้นอยู่กับศักยภาพขององค์ประกอบดังกล่าว แต่การพัฒนาการขนส่งทางทะเลของประเทศไทยได้รับการส่งเสริมด้านศักยภาพน้อยมาก ทำให้ไม่สามารถรองรับปริมาณสินค้าที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ต้องพึ่งพาต่างชาติ ขาดอำนาจในการต่อรองค่าระวางการขนส่งทางเรือ และไม่สามารถแก้ปัญหาเมื่อเกิดวิกฤตการณ์การขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศได้ ส่งผลให้ประเทศไทยสูญเสียรายได้จากค่าระวางของการขนส่งสินค้าจำนวนมาก ในการนี้ พบว่า สภาพปัญหาปัจจุบันของการพัฒนาศักยภาพโลจิสติกส์ด้านการขนส่ง

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

ทางทะเลของกองเรือพาณิชย์ไทย และท่าเรือหลัก รวมทั้งการขนส่งเชื่อมต่อกภายในและภายนอกท่าเรือ ได้แก่ กองเรือพาณิชย์ไทยมีขนาดเล็กมากและมีอายุเฉลี่ยสูง โครงสร้างของท่าเรือหลักมีข้อจำกัดในพื้นที่ หลังท่าเรือและการเชื่อมต่อการขนส่งภายในท่าเรือและภายนอกท่าเรือ หน่วยงานส่งเสริมพาณิชย์นาวี มีข้อจำกัดทั้งด้านบุคลากรและด้านบทบาทหน้าที่ อีกทั้งไม่มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงบริบทของการขนส่งทางทะเลและการปฏิบัติตามหลักสากล นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดด้านการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ประสานงานบริการยังไม่เพียงพอ และขาดแคลนบุคลากรคนไทยที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ตำแหน่งคนประจำเรือและตำแหน่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการพาณิชย์นาวี

คณะกรรมการการจึงได้มีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางและมาตรการในการพัฒนา ศักยภาพกองเรือพาณิชย์และท่าเรือหลักของประเทศไทย เพื่อพัฒนาศักยภาพโลจิสติกส์ด้านการขนส่งทาง ทะเลระหว่างประเทศของไทย โดยภาครัฐต้องผลักดันมาตรการส่งเสริมด้านเงินทุน รวมทั้งควรเร่งรัด ให้ผู้บริหารท่าเรือเร่งแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างของแต่ละท่าเรือและมีการผลักดันเชิงรุกเพื่อให้การพัฒนา ท่าเรือสอดคล้องกับการพัฒนาท่าเรือโลกและให้มีความศักยภาพในการบริการได้อย่างเพียงพอ นอกจากนี้ ภาครัฐ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงให้มีองค์กรทำหน้าที่ส่งเสริมการพาณิชย์นาวีไทยที่เหมาะสมและเฉพาะเจาะจง รวมถึงควรเร่งรัดให้มีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพของ กองเรือพาณิชย์ ท่าเรือ และการดำเนินการขนส่งทางทะเลที่ล้ำสมัย ควรสนับสนุนด้านงบประมาณ อย่างเพียงพอเพื่อพัฒนาและรักษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองเรือพาณิชย์และ ท่าเรือ เพื่อให้การขนส่งทางทะเลของประเทศไทยมีประสิทธิภาพแข่งขันกับประเทศอื่นได้ ตลอดจน มีมาตรการผลักดันให้มีการนำเทคโนโลยีและดิจิทัลมาใช้ในระบบการขนส่งทางทะเลทั้งระบบ รวมทั้ง ปรับปรุงแผนและกระบวนการผลิตด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องการขนส่งทางทะเลและกิจการพาณิชย์นาวี อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ นอกจากนี้ ได้มีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา ศักยภาพการขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยรัฐบาลควรเร่งรัดให้มีการจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมการพาณิชย์นาวีเพื่อให้เป็น องค์กรหลักที่สามารถ รองรับกับภารกิจในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการขนส่งทางทะเล คณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี ควรจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการในทุกปีอย่างสม่ำเสมอเพื่อการติดตามผลการดำเนินการตามนโยบาย ที่ได้กำหนดให้แต่ละหน่วยงานนำไปปฏิบัติ รวมทั้งกระทรวงคมนาคมควรเร่งพิจารณาการแก้ไขกฎระเบียบ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพกองเรือพาณิชย์และท่าเรือตามที่ได้รับข้อเสนอจากสมาคม ผู้ประกอบการพาณิชย์นาวี ควรเร่งรัดการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพาณิชย์นาวี พ.ศ. .... พิจารณาจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการขุดลอกร่องน้ำและการบำรุงรักษาร่องน้ำ และควรมีแผน การขยายโครงข่ายการขนส่งเชื่อมต่อกภายในและภายนอกท่าเรือหลักรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนกรมเจ้าท่า ควรผลักดันมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุน วิเคราะห์ประมาณการขนาดกองเรือ พาณิชย์ไทยที่เหมาะสมกับปริมาณและประเภทสินค้าที่ขนส่งทางทะเลของประเทศไทยเพื่อให้อุปสงค์ กับอุปทานมีความสมดุล ควรพัฒนาท่าเรือที่สร้างเสร็จแล้วแต่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

ให้เป็นท่าเรือเพื่อการเชื่อมต่อกับท่าเรือหลักเพื่อไม่ให้งบประมาณที่ลงทุนต้องสูญเปล่า และหน่วยงานที่มีโครงการขยายปรับปรุงท่าเรือเพื่อเพิ่มศักยภาพของท่าเรือ ควรเร่งรัดการดำเนินการให้สำเร็จตามแผนงานที่กำหนด

ภายหลังที่คณะกรรมการธิการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปราย แสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า การพัฒนาศักยภาพโลจิสติกส์ด้านการขนส่งทางทะเลของประเทศของไทยต้องอาศัยความรู้ ปัญญา เทคโนโลยี และการปรับตัวเพื่อให้เกิดความคล่องตัว รวมถึงต้องเป็นการพัฒนาไปสู่การเป็นกิจการพาณิชย์นาวีที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมด้วย อย่างไรก็ตาม การพัฒนาศักยภาพโลจิสติกส์ด้านการขนส่งทางทะเลที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การแก้ไขปัญหาของท่าเรือหลักที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น เช่น ปัญหาความแออัดหน้าท่าเรือ การขาดแคลนเครนสำหรับยกขนตู้สินค้าหน้าท่าเทียบเรือ การตกตะกอนในร่องน้ำทางเดินเรือบริเวณหน้าท่าเรือ นอกจากนี้ ควรปรับปรุงท่าเรือน้ำลึกให้มีความลึกเพียงพอสำหรับจอดเรือสำราญ โดยอาจใช้วิธีระเบิดโขดหินใต้น้ำลึกขึ้นหรือสร้างสะพานเทียบเรือยื่นออกไปในทะเลตามระยะทางที่เหมาะสมเพื่อให้เรือสำราญสามารถจอดได้ รวมถึงควรมีกองเรือพาณิชย์ของรัฐและตู้คอนเทนเนอร์ของรัฐ เนื่องจากจะทำให้ค่าขนส่งและค่าเช่าตู้คอนเทนเนอร์มีราคาถูกลง ส่งผลให้ราคาสินค้าลดลงซึ่งเป็นการสร้างโอกาสทางการค้าให้กับสินค้าของไทยด้วย

เลขาธิการคณะกรรมการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการด้านโลจิสติกส์ (นางจิรดา สงฆ์ประชา) ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า คณะกรรมการเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาทั้งในเรื่องการจัดตั้งกองเรือพาณิชย์ การพัฒนาศักยภาพโลจิสติกส์ด้านการขนส่งทางทะเลต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม รวมทั้งควรอำนวยความสะดวกในการจดทะเบียนเพื่อขอรับใบทะเบียนเรือไทยเพื่อมิให้หันไปจดทะเบียนเป็นเรือสัญชาติอื่น และต้องผลักดันการพัฒนาศักยภาพโลจิสติกส์ด้านการขนส่งทางทะเลให้ครบทุกมิติเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของประเทศไทยให้แข่งขันได้ในระดับสากลต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ : แผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม ซึ่งคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ (พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์) รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร)

ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ได้กำหนดเป้าหมายที่สำคัญที่จะต้องบรรลุไว้ ๕ เป้าหมาย โดยเป้าหมายที่สำคัญ คือเป้าหมายที่ ๑ ประชาชนอยู่ดีกินดีและมีความสุข และเป้าหมายที่ ๒ บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ ซึ่งทั้ง ๒ เป้าหมายมีแนวความคิดที่จะดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จผ่าน “แผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยเริ่มดำเนินการเมื่อปี ๒๕๖๑ ซึ่งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติให้ความเห็นชอบและกำหนดเป็น ๑๕ ประเด็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการในช่วงแรก แต่เนื่องจากรัฐบาลไม่ได้ให้ความเห็นชอบในการขับเคลื่อน “แผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” อย่างเป็นทางการ เนื่องจากมีปัญหาเรื่องความชัดเจนในการบริหารจัดการ อีกทั้งการขับเคลื่อนแผนดังกล่าวในปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ดำเนินการได้เพียงการกำกับติดตามและประเมินผล “แผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ตามปกติเท่านั้น ไม่ได้มีการแก้ไขปัญหาความมั่นคงอย่างเป็นรูปธรรม เพราะส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ และเมื่อปลายปี ๒๕๖๕ มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติตามวงรอบ ๕ ปี ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องประชุมร่วมกัน คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจึงเพิ่ม “แผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เป็นแนวทางการพัฒนาอยู่ในแผนย่อยที่ ๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง และบรรจุคำอธิบาย แนวคิด และแนวทาง การดำเนินการที่สำคัญไว้ในเอกสารอย่างครบถ้วน ทำให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยแผนตำบลมุ่งป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ การสร้างชุมชนเข้มแข็ง การเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร การสร้างความสามัคคี การทำงานเชิงบูรณาการ ในขณะเดียวกัน สภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) มีการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ขึ้น ซึ่งในนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ ได้กำหนดจุดเน้นที่สำคัญคือ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิดของการพัฒนาพื้นที่ เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม ซึ่งจะสอดคล้องกับแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนที่ปรากฏอยู่ในแผนแม่บทแล้ว โดยนโยบายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่จะเน้นเรื่องของการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน แก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานและเครือข่าย รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลประสานการดำเนินการสะท้อนความต้องการจากระดับพื้นที่สู่ระดับนโยบาย ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการมาธิการจึงได้ดำเนินการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) วัตถุประสงค์ที่ ๑ เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมโยงในแนวความคิดของนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีข้อเสนอแนะให้ สมช. และ กอ.รมน. ควรดำเนินการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้รัฐบาลส่วนราชการระดับกระทรวง และส่วนราชการในระดับจังหวัดถึงระดับตำบลทราบเพิ่มเติมด้วย รวมทั้งผลักดันให้การขับเคลื่อนเรื่องดังกล่าวเป็นนโยบายเร่งด่วนด้านความมั่นคง และมีการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาความมั่นคงในระดับตำบลถึงระดับจังหวัดที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมด้วย

๒) วัตถุประสงค์ที่ ๒ เพื่อศึกษารูปแบบ แนวความคิด กลไก และวิธีการในการขับเคลื่อนแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้บรรลุเป้าหมาย คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะ ๒ ด้าน คือ

๑.รูปแบบ แนวความคิด และวิธีการ คณะกรรมการเห็นด้วยกับแนวความคิดของ สมช. ในการขับเคลื่อนนโยบายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ จัดทำแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่ชัดเจนเป็นมาตรฐาน ให้ความสำคัญกับการประเมินภัยคุกคามในระดับตำบล ให้มีการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาคความมั่นคงระดับตำบล - จังหวัด ที่เป็นรูปธรรม และพัฒนาระบบรายงานผลให้เป็นรูปธรรม

๒. กลไกในการขับเคลื่อน ควรประยุกต์กลไกการขับเคลื่อนแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ที่ กอ.รมน. ใช้ดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ กลไกการขับเคลื่อนนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ที่ สมช. พัฒนาขึ้น และกลไกการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ของกระทรวงมหาดไทยเข้าเป็นกลไกเดียวกัน รวมทั้งให้มีคณะกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัดและคณะกรรมการจัดทำและปรับปรุงแผนระดับจังหวัด

๓) วัตถุประสงค์ที่ ๓ เพื่อเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้บรรลุเป้าหมาย ควรมีข้อการดำเนินตามกรอบ PDCA จำนวน ๕ ขั้นตอน คือ ๑. ขั้นตอนเตรียมการ (Preparation) คือ ๒. ขั้นตอนวางแผน (Plan) ๓. ขั้นตอนดำเนินการ (Do) ๔. ขั้นตอนติดตามประเมินผล (Check) และ ๕. ขั้นตอนปรับแผน (Act)

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า โครงสร้างของเรื่องตำบล พบปัญหาในการพัฒนาอย่างมาก เนื่องจากมีการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง โครงการต่าง ๆ ก็ไม่ได้ถูกทำขึ้นตามความต้องการของคนในหมู่บ้านหรือตำบลอย่างแท้จริง ในหนึ่งจังหวัดตั้งแต่ระดับบนลงไป มีส่วนราชการที่ขึ้นกับผู้ว่าราชการจังหวัดประมาณ ๓๐ กว่าหน่วยงาน แต่มีส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในจังหวัดอีกกว่า ๖๐ หน่วยงานที่ไม่ได้ขึ้นกับผู้ว่าราชการจังหวัด แม้แต่หมู่บ้านเองก็มีการจัดตั้งกองทุนไม่ต่ำกว่า ๑๒ กองทุนต่อหมู่บ้าน ดังนั้นอุปสรรคสำคัญของเรื่องดังกล่าว อยู่ที่ผู้ทำงานในแต่ละพื้นที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น NGO หรือแม้แต่หน่วยงานสาธารณสุข หรือหน่วยงานการศึกษาสังกัดจากส่วนกลางรับนโยบายจากส่วนกลางมาและคิดโครงการที่ไม่ใช่มาจากความต้องการของประชาชน เพราะความต้องการของประชาชน คือ การลดปริมาณยาเสพติด การกำจัดขยะหน้าบ้าน การดูแลผู้ป่วยติดเตียง จึงเห็นได้ว่าที่ผ่านมาโครงสร้างดังกล่าวไม่ได้ถูกแก้ไข รวมทั้งตำบลและหมู่บ้านไม่ใช่หน่วยรับงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณ ดังนั้น งบประมาณที่จะลงไปได้ต้องผ่านอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉลี่ยองค์กรบริหารส่วนตำบลจะได้ตำบลละ ๑๒ ล้านบาท แบ่งเป็นเงินเดือนค่าจ้างร้อยละ ๔๐ และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน เหลืองบลงทุนสำหรับการพัฒนาไม่ถึง ๒ ล้านบาทต่อปี จึงเสนอให้ใช้แนวทางของกระทรวงมหาดไทยในอดีตที่เคยจัดสรรงบพัฒนาตำบลลงไปให้ตำบลโดยตรง ตำบลละ ๕ ล้านบาท มาปรับเป็นตำบลละ ๑ ล้านบาท ให้อำเภอเป็นพี่เลี้ยงในการเบิกจ่ายแต่ระบุเงื่อนไขไปว่า ให้คิดมาจากตำบลเพื่อตรงกับความต้องการมากที่สุด ตลอดจนควรมีนโยบายความหมายของภัยความมั่นคงให้เป็นรูปธรรมเมื่อก่อนมีภัยคอมมิวนิสต์ ซึ่งเป็นภัยความมั่นคงที่เห็นได้ชัดเจน ด้วยความไม่ชัดเจนของภัยความมั่นคง

ดังกล่าวส่งผลให้บทบาทของ กอ.รมน. ยังไม่สามารถกลมกลืนการทำงานกับหน่วยราชการในจังหวัดและอำเภอได้ ยอยากเสนอให้จัดกลุ่มภัยความมั่นคงเป็นกลุ่มใหญ่ เช่น ภัยยาเสพติด อาชญากรรมอื่นๆ และเสนอไปยัง สมช.หรือ กอ.รมน. ก็ได้ ถ้าเราสามารถนิยามคำว่าความมั่นคงให้ชัดเจนว่าคืออะไร ก็จะสามารถกำหนดพื้นที่ที่เป็นปัญหาความมั่นคงได้ เมื่อกำหนดเป็นพื้นที่ชัดเจน แผนพัฒนาเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนก็สามารถพัฒนาหรือของงบประมาณต่าง ๆ เฉพาะได้ โดยอาจจะไม่จำเป็นต้องไปสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด โอกาสที่จะได้งบประมาณก็จะเพิ่มขึ้น และสุดท้ายความสำคัญของผู้นำในท้องถิ่น ควรเป็นคนที่เป็นประชาชนในตำบลหรือหมู่บ้านเลือกมาเองไม่ใช่คนที่แต่งตั้งไปจากส่วนกลาง ถ้าเป็นคนที่ท้องถิ่นเลือกมาเองทุกคนจะให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ และเมื่อตำบลมีความมั่นคงแล้ว ประชาชนจะสามารถทำงานหาเลี้ยงชีพได้จะเกิดความมั่งคั่งและอยู่กันอย่างยั่งยืนต่อไป

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ (พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์) ได้ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการพยายามใช้โครงสร้างที่มีอยู่เดิม แก้ไขจุดอ่อน เพื่อนำมาปรับใช้ เพราะการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างทั้งระบบเป็นเรื่องยาก ส่วนข้อเสนอที่ให้งบประมาณแต่ละตำบล ๑ ล้านบาท อาจจะเพิ่มเข้าไปในเอกสารรายงาน หากต้องการให้เห็นเป็นรูปธรรม อาจจะเป็นการยากในการจัดสรรงบประมาณ เรื่องทุกเรื่องสามารถเป็นเรื่องความมั่นคงได้ โดยปัจจุบันเราทำงานแบบบูรณาการ ไม่ใช่ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องยาเสพติด และจะให้ด้านความมั่นคงทำหน่วยงานเดียวคงไม่ได้ หน่วยงานด้านพัฒนาก็ต้องมาช่วยด้วย ส่วนการแก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณควรวางแผนให้เสร็จตั้งแต่ระดับกลาง วางแผนพร้อมกับการจัดทำแผนพัฒนาที่ริเริ่มมาจากแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาตำบล ในขณะเดียวกันก็ต้องวางแผนแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในระดับตำบลด้วย และส่วนราชการต่าง ๆ ที่อยู่จังหวัดก็ต้องลงไปช่วยกันวางแผนระดับตำบลด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดควรให้ความสำคัญของแผนความมั่นคงระดับตำบลให้มากขึ้น รวมทั้งฝากให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ควรตระหนักว่า กอ.รมน. เป็นหน่วยงานที่จะมาช่วยทำงานได้ในหลาย ๆ เรื่อง และฝาก กอ.รมน. ด้วยว่าจะทำอย่างไรให้สามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ให้กลมกลืนกัน ส่วนข้อเสนอแนะที่น่าสนใจอื่น ๆ จะขอรับเพื่อไปปรับในรายงานต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ฝายแกนดินซีเมนต์กับการแก้ปัญหาความยากจน ซึ่งคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำพิจารณาเสร็จ

ผลการพิจารณา

รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะ การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้าง ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและที่ดิน (นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ) ประธานคณะทำงานฝายแกนดินซีเมนต์กับการแก้ปัญหาความยากจน (นางวณิ ปิ่นประทีป) อนุกรรมการ (นายภัทรพล ณ หนองคาย) และที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ (นายสุภสิทธิ์ คนใหญ่) เสนอรายงานต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า การศึกษาฝายแกนดินซีเมนต์กับการแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลการจัดทำฝายแกนดินซีเมนต์ทั่วประเทศ เลือกพื้นที่ที่มีการจัดทำฝายแกนดินซีเมนต์ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงอาชีพของเกษตรกรในพื้นที่ จำนวน ๑๓ แห่ง รวบรวมข้อมูลพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการมีฝายแกนดินซีเมนต์ ประโยชน์ที่ส่งผลต่อครอบครัว ชุมชน และคุณภาพชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป การเปรียบเทียบการลงทุนการสร้างฝายกับรายได้ของเกษตรกรที่เปลี่ยนแปลงไป ผลการศึกษาพบว่ามีโครงการก่อสร้างฝายแกนดินซีเมนต์ รวมทั้งประเทศ ณ กันยายน ๒๕๖๖ รวม ๖๓๘ แห่ง โดยกระจายอยู่ในภาคเหนือ ๑๐ จังหวัด จำนวน ๓๘๑ แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๘ จังหวัด รวม ๒๕๖ แห่ง ภาคใต้ ๑ จังหวัด จำนวน ๑ แห่ง ในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกพื้นที่ที่มีฝายแกนดินซีเมนต์ จำนวน ๑๓ พื้นที่ โดยกระจายอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดชัยภูมิ ๒ แห่ง เช่น หนองแวงโมเดล ภาคเหนือ ๓ จังหวัด คือ อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา จำนวน ๔ แห่ง จังหวัดแพร่ที่อำเภอเมืองและอำเภอสอง จำนวน ๕ แห่ง และจังหวัดน่าน ๑ แห่ง และภาคใต้ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๑ แห่ง จากการศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการมีฝายแกนดินซีเมนต์กับการแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืนในด้านต่าง ๆ มีดังนี้ (๑) ด้านเศรษฐกิจ เช่น ฝายแกนดินซีเมนต์ มีต้นทุนต่ำ มีความแข็งแรงในระดับหนึ่ง สามารถใช้ประโยชน์ได้ยาวนานกว่าฝายชั่วคราวแบบอื่น ๆ ที่มีต้นทุนเท่ากัน การซ่อมบำรุงมีรูปแบบรายการที่ไม่ซับซ้อนสามารถใช้แรงงานในท้องถิ่นได้ โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์หรือเครื่องจักรเฉพาะ วัสดุหาได้ง่ายในพื้นที่ลดค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการและการขนส่ง (๒) ด้านสังคม เช่น สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกครั้ง ขณะก่อสร้างฝายแกนดินซีเมนต์ในพื้นที่ต่าง ๆ จะมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันของประชาชนและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้รับรู้ถึงประโยชน์ และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น (๓) ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ช่วยรักษาสภาพพื้นที่ต้นน้ำ สภาพลำน้ำ เกิดความชุ่มชื้นของผืนป่า ลดไฟป่า เป็นแหล่งน้ำสำคัญของสัตว์ป่า โดยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเสนอต่อรัฐบาล เช่น รัฐบาลควรกำหนดเป็นนโยบายการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในชนบทและการอุปโภคบริโภคของชุมชนเมืองเป็นการแก้ปัญหาความยากจนเชิงโครงสร้าง เพื่อให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะในพื้นที่แล้งซ้ำซากและพื้นที่นอกเขตชลประทาน โดยสนับสนุนให้มีการสร้างฝายแกนดินซีเมนต์อย่างกว้างขวาง รวมทั้งสนับสนุนการทำฝายแกนดินซีเมนต์ให้เป็นมาตรการสำคัญในการรับมือกับปรากฏการณ์เอลนีโญ ข้อเสนอแนะต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

เช่น การดำเนินการก่อสร้างฝายแกนดินซีเมนต์ ต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ อย่างรอบคอบ ข้อเสนอแนะต่อภาคประชาชนควรมีการระดมทุนจากประชาชนที่ใช้ น้ำในรูปแบบของการพึ่งตนเอง รวมทั้งการประสานขอรับการสนับสนุนจากภาคธุรกิจสนับสนุนการจัดทำฝายแกนดินซีเมนต์ และข้อเสนอแนะต่อภาคธุรกิจ เช่น ควรสนับสนุนทุนให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ต้องการสร้างฝายแกนดินซีเมนต์เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปราย โดยได้มีสมาชิกวุฒิสภาแสดงความคิดเห็นต่อรายงานในเรื่องดังกล่าวสรุปได้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม น้ำจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำการเกษตร ซึ่งต้องหาวิธีบริหารจัดการเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ ที่ผ่านมามีการสร้างฝายแม้วซึ่งเป็นฝายกักเก็บน้ำขนาดเล็กในชุมชนต่าง ๆ ไว้ใช้ สามารถช่วยชะลอน้ำได้ในระดับหนึ่ง สร้างความชุ่มชื้นในพื้นที่ และฝายแกนดินซีเมนต์ถือเป็นพัฒนาการอีกระดับหนึ่งของการสร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อประโยชน์ในการทำการเกษตรในบริเวณใกล้เคียง โดยยกตัวอย่างโครงการในจังหวัดพิจิตร คือ โครงการประจักษ์ชลประทานกอนกรีต สร้างทั้งหมด ๔ จุด ส่งผลให้การระบายน้ำเหนือที่มีปริมาณมากไหลผ่านจังหวัดพิจิตรลดลงอย่างรวดเร็ว น้ำไม่ท่วมขัง และสามารถบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การสร้างฝายแกนดินซีเมนต์ได้มีการจดสิทธิบัตรไว้แล้วหรือไม่ และเหตุใดการสร้างฝายแกนดินซีเมนต์ส่วนใหญ่เน้นสร้างที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนในภาคกลางนั้นมีพื้นที่น้ำแล้งซ้ำซากหรือไม่ เพราะยังไม่มีการสร้างฝายแกนดินซีเมนต์ในภาคกลาง ทั้งนี้ การสร้างฝายแกนดินซีเมนต์ หากเป็นความต้องการของประชาชนในพื้นที่นอกเขตชลประทานแล้ว ควรเร่งดำเนินการ เพราะใช้งบประมาณน้อย หน่วยงานท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการหลักและภาคประชาชนร่วมสนับสนุน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำการเกษตรของประเทศไทย

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานคณะกรรมการศึกษา เสนอแนะ การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้าง ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและที่ดิน (นายปานเทพ กล้านรงค์ราชู) และรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม (นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์) ได้ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า การสร้างฝายแกนดินซีเมนต์เป็นทางเลือกทางหนึ่งในการสร้างแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตร ในส่วนประเด็นการจดสิทธิบัตรฝายแกนดินซีเมนต์ ในอนาคตหากเป็นที่ยอมรับอาจจะพิจารณาดำเนินการต่อไป และทางคณะกรรมการได้ประสานไปยังกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อของบประมาณดำเนินการสร้างฝายแกนดินซีเมนต์ โดยจะได้รับงบประมาณหรือไม่ขึ้นอยู่กับพิจารณาว่าพระราชบัญญัติงบประมาณฯ ของรัฐสภา ตลอดจนการสร้างฝายแกนดินซีเมนต์ถือเป็นนวัตกรรมทางสังคม เพราะใช้งบประมาณในการก่อสร้างไม่มาก ทนทาน คุ่มค่า และประชาชนในพื้นที่สามารถดูแลรักษาได้ง่าย มีมาตรฐานกลางสามารถคำนวณงบประมาณการก่อสร้างได้

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา	(ไม่มี)
(๖) เรื่องที่เสนอใหม่	(ไม่มี)
(๗) เรื่องอื่น ๆ	(ไม่มี)

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๔๐ นาฬิกา

สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา